

Man kan også lade være

Af Thorkil Thorsen

KLUMME

I sidste uge lanceredes så endnu et anslag mod borgernes lige adgang til offentlig information. Igen lader man hånt om, at der findes ganske mange borgere, som ikke er vokset op med – og derfor ikke er fortrolige med – brugen af digitale medier, computere, e-mails, internet, smartphones o.lign. Nogle ejer end ikke det nødvendige apparatur. De har dermed ikke samme muligheder som os andre. Det giver dem bøv'l med at modtage henvendelser fra offentlige myndigheder, fordi de ikke kan oprette e-boks eller finde oplysninger på en hjemmeside. Og nu har vores lokale trafikselskab, BAT, altså besluttet at nedtage køreplanerne fra standerne ved busstoppestederne og erstatte dem med QR-koder.

En QR-kode er sådan én, som illustrerer denne klumme. Har du en smartphone, OG har du downloadet en QR-scanner på den, kan du ved at holde den op mod koden på infotavlen få overført køreplanen til skærmen på din telefon. Så kan du stå dér i sollyset og misse med øjnene og scrolle frem og tilbage og måske finde ud af, at bussen lige er kørt (hvis den altså ikke bare er forsinket).

Trafikchefen i BAT, Lars Bjørn Høyrup, fortæller i de regionale nyheder på TV2, at langt de fleste jo kender bussens afgangstid på forhånd, inden de når busstoppestedet. Og de, der ikke har en smartphone, kan stadig bruge en fysisk køreplan eller se den på BAT's hjemmeside, tilføjer han.

En undersøgelse fra Danmarks Statistik i 2015 viser dog, at langt fra alle voksne dan-

skere har en smartphone. Toogtyve procent har ikke. Ser vi alene på aldersgruppen 65-89 år, så er andelen smartphone-ejere endnu lavere. Undersøgelsen viser videre, at kun 20 procent af disse har downloaded applikationer til deres mobiltelefon, og kun 31 procent har været på internettet via deres smartphone. Nitten procent af de ældre har aldrig brugt en computer. Vi har med andre ord en befolkningsgruppe – og den er relativt stor her på Bornholm – som ikke er med på den digitale bølge.

Forkortelsen QR betyder Quick Response, altså hurtigt svar. Trafikchefen mener altså, at når vi står der foran busstanderen og vil vide, hvornår bussen kører, så kan vi få et hurtigt svar. Ja, det kan nogle af os. Andre ikke. For mig er det nærliggende i denne sag at tænke, at QR snarere betyder Quality Reduction, kvalitetsforringelse. For det er netop dét, det er.

Turister og andre sjældne brugere af BAT-busserne kender ikke køreplanen udenad. Og mange har altså som dokumenteret ikke smartphone eller adgang til internettet nu og her. De er på Herrens mark dér ved stoppestedet. De har ikke engang håret i postkassen, for den er pillet ned allerede for et par år siden som led i postvæsenets såkaldte effektivisering og kundepleje.

BAT's informationspolitik er ikke et enkeltstående eksempel på, hvordan en effektiviseringsvirus spreder sig og får offentlig service til at skranke; og hvordan smarte påfund skubber et respektfuldt og anstændigt hensyn til et stort antal borgere til side. Det er som om, at dem, der træffer disse beslutninger, er så forblændede af de teknologiske muligheder, at de ikke får øje på de negative bivirkninger. Man kan gøre e-boks og NemID o.lign. obligatorisk for borgerne. Man kan også lade være. Man kan bruge QR-koder til mange ting. Man kan også lade være. Hvorfor spørger de ansvarlige ikke sig selv, om vi nu partout skal være digital-smarte, bare fordi vi rent teknisk kan? Står fascinationen af de digitale muligheder i vejen for kritisk stillingtagen til, om vi kommer til at afkoble visse forbrugere og borgere?

Man kan bruge QR-koder til mange ting. Man kan også lade være

Hvorfor stiller BAT-folkene ikke sig selv spørgsmålet, om QR-koderne er optimalt for samtlige kunder? Måske har de gjort det – og bare fundet svaret uinteressant. Jeg vil ikke anmelde BAT til politiet for aldersdiskrimination. Men det stinker lidt af det. Man interesserer sig ikke meget for at give de ældre en god og alderssvarende service.

Jeg ved ikke, hvor mange penge busselskabet sparer ved ikke at opsætte busrutens køreplan på standerne. Jeg gætter på, at det er til at overskue. Og nemmere at overskue end en gnidret køreplan på en lille skærm. Jeg kan undres over, hvorfor QR-koderne helt skal erstatte de gammelkendte skilte. Kunne man ikke bare i en overgangsperiode – indtil digitalanalfabeterne er uddøde – lade QR-koderne være et supplement til skiltene, og ikke en erstatning.

Langt de fleste kender bussens afgangstid på forhånd, inden de går til busstoppestedet, mener som sagt trafikchefen, og derfor skulle en køreplan på selve standen ved busstoppestedet altså være overflødig. Skal man fortsætte i den logik, så vil jeg tilføje, at de fleste passagerer sikkert også vil vide, hvor stoppestedet er, inden de begiver sig derhen. Derfor behøvede man slet ikke en stander og et skilt med angivelse af, hvor bussen holder. Jeg nævner dette blot som et lille gratis forslag til BAT om, hvordan selskabet smart kan gøre bustrafikken endnu mere effektiv, strømlinet og passagervenlig.

THORKIL THORSEN er efter 40 års frivillig eksil tilbageflytter i 2009. Potentiel pensionist. Pendler mellem lønarbejde som seniorforsker i København og selvstændig konsulentvirksomhed på Bornholm.